Examenul de bacalaureat naţional 2019

Proba E. b)

Limba şi literatura maghiară materină

Simulare

Clasa a XII-a

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocaţională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Ady Endre: Mag hó alatt

Gyötrött és tépett magamat
Régi hiteiben fürösztve
Vérből, jajból és lángból
Szedegetem össze
S elteszem, mint életes holtat.

Kell még Tegnapról hív tanu
S kell talán az én hadi-sarcom,
Hogy drága mementóként
Fölemeljem arcom
Egy új emberű új világra.

Vád nélkül széttekintgetek
Majd vertségek és diadalmak
Földjén, hogy a kaoszból
Harsos igét halljak,
Vagy harsos igét én hallassak.

Hős emberségem, várakozz,
Szép álmokat aludj, lefénylett
Jós és jó magyarságom,
Hívni fog az Élet
S föltámadások örök Rendje.

Most tél van s szegény mag-magam
Megnémítva és behavazva
Rendeltetés hitével
Őrzöm meg tavaszra,
Igazimnak sarjadásáig.

(Nyugat, 1914. 20. szám)

harsos: harsogó
mementó: emlékeztető jel
életes: élettel bíró

1. Milyen szerepeket kíván betölteni a lírai én a világban? Indokolja válaszát! 5pont
2. Hogyan változik a beszélő helyzete a versben? Értelmezze nyelvi és képi megformáltságát is! 5pont
3. Milyen értékek kapcsolódnak a versbeli idősíkokhoz? 5pont
4. Mi a szimbolikus jelentésük az évszaktoposzoknak a költeményben? 5pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

James Cutting pszichológus 1993-ban ellátogatott a párizsi Musée d'Orsay-ba, hogy megtekintse Renoir egyik képét, a „Bal du Moulin de la Galette"-et. Ezt tartják az impresszionizmus egyik legnagyobb művének.

Ehelyett azt tapasztalta, hogy a mellette lévő teremben vonzza magához mágnesként egy festmény: varázslatos, titokzatos kilátás a hóval fedett párizsi háztetőkre. Még sosem látta, és nem is hallott a festőről, Gustave Caillebotte-ról. Ez elgondolkodtatta.

Előfordult már talán sokunkkal, hogy magával ragadott egy regény, és nem találtuk mégsem a nagy művek listáján. Vagy hogy sétáltunk egy klasszikus szobor körül, és nem értettük, hogy mi ez a nagy felhajtás körülötte. Vagyis sokunkban felmerült az, ami Cuttingban: hogyan lesz egy műalkotásból nagy mű?

Az intuitív válasz az, hogy néhány mű egyszerűen csak nagyon jó. […] Ez egy félelmetesen rendes magyarázat. Néhány társadalomtudós azért felveti annak lehetőségét, hogy a művészeti kánon alig több, mint a megkövesedett történelmi véletlen.

Cuttinghoz hasonlóan egy szociológus, Duncan Watts is feltette ugyanazt a kérdést. Ő a jelenséget kumulatív előnynek nevezte el: ha egy dolog népszerű lesz, akkor egyre népszerűbb lesz. Wattsnak hasonló élményben volt része, mint Cuttingnak, csak egy másik párizsi múzeumban. Miután hosszú ideig sorban állt, hogy megnézhesse a Mona Lisát, zavarodottan tanakodott magában utána, hogyan lehetséges, hogy Leonardónak ezt a képét csodálja mindenki, míg az előző teremben található három festményre szinte senki nem vet egyetlen pillantást sem.

Amikor Watts átnézte minden idők legnagyobb festményének tartott Mona Lisa történetét, felfedezte, hogy az idő nagy részét Mona Lisa viszonylagos ismeretlenségben töltötte. Az 1850-es években például Leonardo da Vinci a közelébe sem ért olyan reneszánsz óriásoknak, mint Tiziano és Raffaello, akiknek a munkái tízszer annyit értek, mint a Mona Lisa. Leonardo portréja a 20. században lett ismert, de nem azért, mert a tudomány újraértékelte, hanem mert bűnténybe keveredett. (http://www.lafemme.hu/kultura/1206_miert_latjuk_nagynak_a_nagy_muveszetet)

intuíció: ösztönös megérzés, felismerés, a dolgok mélyére látás
kánon: irányadó mérték, szabály, kötelező minta
kumulatív: csoportos, együttes; felhalmozott, összesített

a. Fogalmazza meg egy mondatban a szöveg témáját! 5 pont
b. Értelmezze a következő kijelentést: *a művészeti kánon alig több, mint a megkövesedett történelmi véletlen*! 5 pont
c. Melyik stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Indokolja válaszát! 5 pont
d. Fejtse ki véleményét 10-15 mondatban arról, hogy miben rejlik egy művészeti alkotás értéke! 10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben ***Női és férfi szerepkörök a novellában*** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű ***(Mikszáth Kálmán: A bágyi csoda, Móricz Zsigmond: Tragédia, Barbárok, Krúdy Gyula: A hídon vagy más olvasott mű)*** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott novella műfaji sajátosságai 5 pont
b. a női szereplők megjelenítése a választott novellában 5 pont
c. a férfialakok szerepe a műben 5 pont
d. a szereplők közti kapcsolatok bemutatásának eljárásai 5 pont
Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.